

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 9 listopada 2011 r.

**Pani
Janina Żagan
Burmistrz
Miasta Skoczowa**

LKA-4113-01-01/2011/D/11/501

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miejskim w Skoczowie, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie dostosowania organizacji wyborów do Sejmu RP i Senatu RP, zarządzonych na dzień 9 października 2011 r., do obsługi wyborców niepełnosprawnych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Burmistrz niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. Burmistrz Miasta Skoczowa, zwany dalej Burmistrzem, podał do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia informacje o numerach oraz granicach stałych i odrębnych obwodów głosowania, wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych oraz o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Upublicznione w dniu 9 września 2011 r. obwieszczenie² nie zawierało jednak informacji o możliwości głosowania korespondencyjnego przez

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Zwane dalej „obwieszczeniem z dnia 9 września 2011 r.”.

wyborców niepełnosprawnych, jak wymagał tego art. 61a § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. *Kodeks wyborczy*³. Uzupełnione o tę informację obwieszczenie przekazano do Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Bielsku-Białej i podano do publicznej wiadomości dopiero w dniu 13 września 2011 r., tj. po 4 dniach od terminu wymaganego art. 16 § 1 *Kodeksu*. NIK zwraca także uwagę, że obwieszczenie to zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej⁴ Urzędu z 11.dniową zwłoką, w stosunku do terminu wymaganego art. 16 § 2 *Kodeksu*.

2. Burmistrz na terenie gminy wyznaczył jedną obwodową komisję wyborczą do celów głosowania korespondencyjnego, zgodnie z art. 61b *Kodeksu*. Stwierdzono, że w okresie poprzedzającym głosowanie do Urzędu przekazano zgłoszenie jednego wyborcy niepełnosprawnego o zamiarze głosowania w powyższy sposób, a Urząd przekazał tej osobie pakiet wyborczy w terminie⁵, zgodnym z art. 61f § 1 *Kodeksu* oraz umieścił ją w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla obwodowej komisji wyborczej, wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego.
3. Wyborcy niepełnosprawni przekazali do Urzędu 17 wniosków o sporządzenie aktów pełnomocnictwa do głosowania w wyborach. We wszystkich przypadkach sporządzono akty pełnomocnictw. Jednak jeden wniosek wniósł wyborca, który przedstawił kopię orzeczenia o stwierdzonym lekkim stopniu niepełnosprawności, który nie był uprawniony do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika, gdyż zgodnie z art. 54 § 1 *Kodeksu* uprawnienie to przysługiwało wyborcom o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Mimo tego ww. wniosek rozpatrzono, a zastępca Burmistrza z naruszeniem ww. przepisu sporządził akt pełnomocnictwa.

W trakcie trwania kontroli, przed dniem głosowania, przedmiotowe pełnomocnictwo, udzielone omyłkowo, jak wyjaśnił zastępca Burmistrza, wycofano z obrotu prawnego, a pełnomocnik zwrócił dokument pełnomocnictwa do Urzędu, co uniemożliwiało jego wykorzystanie z naruszeniem prawa.

Ponadto ustalono, że zastępca Burmistrza sporządził, w czasie nieobecności Burmistrza, wszystkie 17 aktów pełnomocnictw⁶ do głosowania z naruszeniem art. 56 § 1 *Kodeksu*, ponieważ nie posiadał stosownego upoważnienia wymaganego ww. przepisem stanowiącym, że pełnomocnictwa do głosowania udziela się przed wójtem (burmistrzem,

---

³ Dz. U. Nr 21, poz. 112 ze zm., zwany dalej „*Kodeksem*”.

⁴ Zwanym dalej „BIP”

⁵ Tj. nie później niż 7 dni przed dniem wyborów.

⁶ Łącznie z jednym wycofanym pełnomocnictwem.

prezydentem miasta) lub innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta do sporządzenia aktów pełnomocnictw do głosowania. Jakkolwiek Zastępca posiadał upoważnienie nr Or.0113-33/06 Burmistrza z dnia 7 grudnia 2006 r. do załatwienia wszelkich spraw należących do jego kompetencji w przypadku jego nieobecności, to jednak upoważnienia tego udzielono na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*⁷, tj. do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu Burmistrza, nie zaś do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania, zgodnie z art. 56 § 1 *Kodeksu*.

NIK ocenia pozytywnie prowadzenie przez Urząd czytelnego i kompletnego wykazu sporządzonych aktów pełnomocnictwa do głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu RP, zarządzonych na dzień 9 października 2011 r., wg wzoru stanowiącego załącznik nr 13 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 lipca 2011 r. *w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast*⁸.

4. Wyznaczenie w obwieszczeniu z 9 września 2011 r. dwóch lokali obwodowych komisji wyborczych, jako dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, nie spełniało wymogu określonego w art. 186 *Kodeksu*, w związku z art. 15a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy*⁹, aby co najmniej 1/5 lokali wyborczych na terenie gminy dostosować do potrzeb tych wyborców. W przypadku gminy Skoczów, w świetle tych przepisów, Burmistrz był zobowiązany dostosować do potrzeb wyborców niepełnosprawnych co najmniej cztery lokale obwodowych komisji wyborczych.

NIK zwraca uwagę, że dopiero po zwróceniu uwagi na brak wymaganej liczby lokali dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, Urząd w trakcie kontroli skierował do wyborców dodatkową informację o przystosowaniu w tym celu jeszcze dwóch lokali obwodowych komisji wyborczych w Ochabach oraz w Pierścicu, oprócz wskazanych w obwieszczeniu. Informację tę zamieszczono w BIP Urzędu w dniu 4 października 2011 r., tj. na pięć dni przed dniem wyborów.

---

⁷ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 157, poz. 936

⁹ Dz. U. Nr 21, poz. 113 ze zm.

Ponadto ustalono, że oba lokale do głosowania, stanowiące siedziby obwodowych komisji wyborczych nr 1 i 5 w Skoczowie, wymienione w obwieszczeniu z dnia 9 września 2011 r., wskazane jako dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, w dniach przeprowadzenia oględzin, tj. 6 i 7 października 2011 r., nie spełniały niektórych warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych¹⁰. W szczególności ustalono, że:

- lokal wyborczy obwodowej komisji wyborczej nr 1 przy ul. Morcinka 20 w Skoczowie nie spełniał warunków określonych w § 2 ust. 1 (barierą architektoniczną było 11 schodów prowadzących do lokalu), a wyposażenie w schodołaz uniemożliwiało samodzielne dotarcie do niego wyborcom niepełnosprawnym, bez pomocy drugiej osoby) oraz w § 3 pkt 1 (przeźroczystych drzwi wejściowych nie oznaczono pasami o jednolitej barwie, kontrastującej z tłem);
- lokal obwodowej komisji wyborczej nr 5 przy ul. Osiedlowej 1 w Skoczowie nie umożliwiał dogodnych warunków ruchu wyborcom niepełnosprawnym, albowiem drzwi prowadzące do tego lokal posiadały szerokość w świetle wynoszącą 0,85 m, podczas gdy w § 2 ust. 2 pkt 2 określono wymóg aby drzwi prowadzące do lokalu wyborczego miały szerokość w świetle nie mniejszą niż 0,9 m.

Ustalono także, że dostępna w tym lokalu urna wyborcza posiadała wysokość 1,02 m, podczas gdy zgodnie z § 4 ust. 3 powinna mieć nie więcej niż 1 m wysokości, a jednocześnie w magazynie Urzędu znajdowały się zapasowe urny o wysokości 0,7 m.

W trakcie kontroli naczelnik Wydziału Organizacyjnego Urzędu podjęła działania w celu usunięcia części usterek stwierdzonych w ww. lokalach. Wg wyjaśnień Naczelnika, do lokali wyborczych dostarczono urny o wysokości 0,7 m, a na przeźroczystych drzwiach w lokalu przy ul. Morcinka 20 w Skoczowie zamontowano podwójne pasy kontrastujące z tłem.

W dodatkowych wyjaśnieniach do protokołu kontroli z dnia 19 października 2011 r. Burmistrz podał, że ww. lokale dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych spełniały wymogi Rozporządzenia Ministra Infrastruktury.

W ocenie NIK, powyższe opóźnienia oraz pozostałe nieprawidłowości były wynikiem nierzetelnego wykonywania obowiązków przez pracowników i naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich i Obronnych Urzędu, do którego zadań należała m.in. realizacja spraw

---

¹⁰ Dz. U Nr 158, poz. 938, zwane dalej „Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury”.

związanych z przeprowadzaniem wyborów do Sejmu i Senatu. Należy przy tym zwrócić uwagę, że prawidłowe wzory obwieszczeń Urząd uzyskał już w dniu 19 sierpnia 2011 r., tj. na 20 dni przed wymaganym, ostatecznym terminem podania przez Burmistrza do publicznej wiadomości obwieszczenia oraz zamieszczenia jego treści w BIP.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Burmistrz, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.